

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

21-dik szám.

Szombaton Május 20-án 1848.

7-ik évi folyam.

Hiradás.

Hölgyek és urak számára kívántató divatárak raktárának fölötté jutányos megvétele alulírtnak alkalmat nyújt: most imént bécsből megérkezett és a nyári évszakra legujabb és legdíszesebb gyanánt illő czikkeket szives vétel végett a' legjutányosb gyári árákon ajánlani.

Nem különben a' legszebb 's legdíszesebb hölgy-szalmakalapokat, szalagok, virágok és napernyőket.

Veisz András,

divatárak-kereskedése

a' városház melletti Klingenspöck házában.

DUNYOV ISTVÁN,

köz és váltójogi h. ügyvéd

ügyfeleivel és barátaival tudatja, hogy lakását f. évi május 9-ik napjától fogva István-tereni Hermán házába áttette legyen.

Jelentés.

Most következő június hó elején Sziszkából és Gyórból visszatérő hajóimmal ajánlkozom mindeu-nemü portékák mázsánsint 36 pkrjával, Pestről pedig 24 pkrjával a' legrövidebb idő alatt ide Aradra szállítására.

Laudshut J. György.

Jelentés.

Alulírtak minden asztalosmestereknek és műszersinálóknak alássan jelentik, hogy egy falap-körítő-fűrészgépet ujan felállítottak, mellyen két-rétü és fél falapok metszése végett mindennemü fát átvesznek. A midőn magunkat szives bizomá-nyok végett ajánljuk, könyörgünk egyszersmind, hogy a' metszendő fák elhozataluk előtt kellően elkészítettessenek. Mindennemü kész falapokat is nálunk akármikor kaphatni.

A' metszés' díja:

közönséges falapokért négyszögü lábanként 1 p.kr.

A' metszésre szánt fákat a' tyúkuczai 118. számú gép épületbe az illető felek átadni sziveskedjenek.

Lieberman Márton.

Fauszt Antal.

4927 sz. Pályázat.

A' temesi kinstári Igazgatóság részéről 150 pft évi fizetéssel és 50 pft szállásbérrel járó, aradi kamarai erdőhivatalnál megürült erdőgyakornoki állás betöltésére ezennel a' pálya megnyittatik.

Az illetők e' helyért kellőleg felkészített folyamodványaikat f. 1848-ik évi május végeig ezen kincstári Igazgatósághoz benyujtsák.

Temesvár ápril 13-án 1848.

Pályázat.

Csanádmegyében kebelezett, Aradtól 2 óra távolságra, 2000 lelket magában foglaló Kis-Iratos kertész-községben lévő magán-orvosi-állomás megüresedvén, ezt megnyerni kívánók helyben nagyságos Szalbeckné asszonyságnál, vagy Aradon Póka János ügyésznél értekezhetnek.

Különbéle lőfegyverek,

egyes és kettős csővek,

céllő- és egyéb nemü pisztolyok'

uj szállítmánya

az alulírtnál imént megérkezett belgaország-ból, Lepage híres gyarából és nagy választásban jutányos áron kaphatók, mellyek közül kiváltkép ajánlhatók a' 4 egész 8' csővü pisztolyok és a' vadászpuskák, mellyeknek kitünő jóságukért kezeseltetik.

Veiler Sándor,

vasáros az „arany áshoz.”

Eladó

300 akó jó minemüségü hegyibor és 200 köből zab, továbbá Sarkad külvárosban, Kunsztler János szomszédságában lévő 408. számú ház kerttel együtt, mellynek egy része szőlővel van beültetve. Értekezhetni a' belvárosi tavaszutczában lévő 683. számú Kövér házában.

Bérleti jelentés.

Dániel István úrnak eddig Pestí- most Kosuthuczában lévő 686^{1/2} sz. a. 9 szobát, 3 konyhát, kamarát, 1000 akóra való három osztályban lévő, most katonai raktárnak használt pinczét, 8 lóra való istalót, kocsiszínt, gabona-padlást 's terjedelmes udvart foglaló háza, mellette lévő kerttel, vagy a' nélkül, egészben vagy részenként is f. e. Sz.-Mihály napjától egy vagy több évre bérbe adandó, mi iránt értekezhetni a' háztulajdonossal.

Egy utcza lak

4 szoba, éléskamra, konyha, farakhely és padlással
 egy külön szoba

minden időben kiadandó a' szigetutczai Scheer'
 házában, 's azon esetben, ha a' házra alkalmas
 vevő találkozik, az szabad kézből eladó.

J e l e n t é s.

A' kigyóutczában, Schveffer háza' 1.
 emeletében 7 szobából álló lak, konyha, ka-
 mara, pincze, farakhely és padlással min-
 den órában kiadó.

Azon esetre, ha a' házra alkalmas vevő
 jelentkezik, az különösen kedvező feltételek
 mellett el is adatik. Bővebbet a' házban a'
 tulajdonossal.

B o l t k i a d á s.

Épen most kövezett, annál fogva terjedtebbé
 is lett, 's nagyon járt, ezelőtt Templom-most
 sajtószabadság-utczában, Oláh Gábor ügyvéd házá-
 ban egy bolt 's vele kapcsolatban levő két szoba
 és kamarácska bérbe kiadandó.

Bérleti jelentés.

Házy-Bittó Mária asszonyságnak Aradvárosá-
 ban oskolautczai 428. sz. a. házában, számos szo-
 bából álló több rendbeli lakások hozzá tartozó
 konyhák, pinczék, padlások, istalók es kocsiszinokkal
 f. évi augustus 1-ső napjától kezdve bérbe adandók.

Ugyanezen házban van két szobából, padlás
 és kamarából álló udvarlak azonnal bérbe adandó.

Ugy nem különben Gyorokon a' főutczában
 lévő házában 3 szobából, előszoba, konyha, szük-
 séges istaló és szinnel ellátott alkalmatosság azon-
 nal kiadandó. Bővebben értekezhetni Aradon az
 oskolautczában 428. sz. a. házban.

Bérbe adandó

az ezelőtt uri-most Reform-utczában lévő Heim
 házában, volt városbirája lakásából a' kapu mel-
 letti két szoba utczai kilátással; a' többit Ke-
 resztes Antal váltótörvényszéki szolgától meg tud-
 hatni.

K i a d a n d ó.

A' Forrayutczában, Viszkub házában 2 szobá-
 ból és konyhából álló száraz, kipallott pinczelak
 vagy lakás vagy raktári használatra kiadó. Bőveb-
 bet a' házmesternél.

Árverési hirdetés.

Ns. Arad vármegye kórházában megholt bete-
 gektől maradt ruhaneműk a' t. küldöttség rendelé-
 séből f. 1848-ik évi május hó 21-én délutáni 3 óra-
 kor az Igazgatóság irdájában tartandó nyilvános
 árverés utján a' legtöbbet ígérőknek készpénzért
 eladatni fognak.

1163 sz. Árverési hirdetés.

Az aradi kamarai urodalom pécskai kerü-
 lte részéről ezennel közhírül tétetik, hogy a' pé-
 cskai magtárban találtató 6461 pozs. mérő árpa a'
 verés utján eladatni fog.

E' nyilvános árverésnek határideje f. e. máj-
 us hó 22-ik napjára határozott, melly árverés-
 elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik,
 kitett napra a' pécskai kincst. tisztartóhivatal
 dájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdő-
 dik, ezennel illendően meghivattatik.

Kincst. Tisztartóság álta
 Pécskán május 12-én 1847.

H i r d e t é s.

Az aradi kamarai urodalom pécskai k-
 rülete részéről ezennel közhírül tétetik, hogy
 pécskai kincstári magtárban találtató
 tiszta buza-rostaaly - - - - 33⁶/₈ pozs.-mérő
 kétszeres buza-rostaaly - - - - 110²/₈ „
 árpa-rostaaly - - - - - 136¹/₈ „
 zab-rostaaly - - - - - 72⁶/₈ „
 nyilvános árverés utján legtöbbet ígérőknek elada-
 ni fog; ezen nyilvános árverésnek határideje f.
 május hó 23-ik napjára határozott, melly ár-
 verésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' ki-
 tett napra a' helybeli kam. tisztartói hivatal
 irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdő-
 dik, ezennel illendően meghivattatik.

Kincstári Tiszttség álta
 Pécskán 1848-ik évi május 6-án.

Árverési hirdetés.

A' magyar főparancsnokság ápril 21-én 3031
 sz. a. kelt rendeletének következtében (vonatkozó-
 lag az Aradi Hirdető' 9. 11. és 13-ik számú lap-
 jaira) e. f. 1848-ik év ápril 3. és 4-én különfél-
 épületfa- és deszkanemek, továbbá mész és üveg-
 táblák az 1849-ik évre kivántatósága iránt véghez-
 vitt árverés a' nagyra szabott árak miatt a' mező-
 hegyesi katonai ménésintézet részére f. e. május
 22-én ujonan itt helyben mezőhegyesen, és a' cs.
 kir. várparancsnoki irdában Aradon délelőtti 11
 órakor tartatni fog, hová az árverő urak a' fent
 nevezett napra és órára hivatalosak.

A' további feltételek az árverés kezdetéve
 nyilváníttatnak.

A' cs. kir. mezőhegyesi katonai ménésintézet
 részéről ápril 30-án 1848.

B o r - á r v e r é s.

Folyó 1848-ik év május 25-én, délutáni 3 óra
 kor, ezelőtt uri-most Reformutczában, az itteni ka-
 marai számtartóhivatal épületében, Frits Anta
 hagyományi tömegéhez tartozó, legjobb minőség

legutóbbi termés kovaszintzi bor, 100 akón felül, árverés útján eladatik; hová venni vágyók ezennel hivatalosak.

5228 sz. Árverési hirdetés.

A' temesi kam. Igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint folyó évi június hó 6-án az 1844-ik évi termésből még hátramaradt 5 akó ménesi aszúbor, az aradi kam. számtartói hivatal irdájában nyilvános árverésre kitétetni fog; miért is a' venni szándékozók a' fenkitüzött határnapnak délelőtti 10 órájára a' megnevezett eladási helyen leendő megjelenésre ezennel meghivattnak. Temesvárott április hó 20-án 1848.

Szőlők árverése.

Frits Antal hagyományához tartozó szőlők következő napokban nyilvános árverés útján eladatnak, ugymint:

A' kovaszinczi Gyálu Turnuluj nevű hegyen, közel kovaszincz helységéhez fekvő, mintegy 5 holdból álló szőlő június 5-én először, június 26-án másodsor, és július 17-én harmadszor.

A' magyaráthi kisuri hegyen fekvő, 5 holdon felül foglaló szőlő június 8-án először, július 1-én másodsor, és július 24-én 1848 harmadszor.

Az árverés mindig a' helyszínén délelőtti 10 órakor fog tartatni, hová minden venni vágyók a' szükséges bápénzzel ellátva illendően meghivattnak. Aradon május 17-én 1848.

Jenko Károly,
Frits árváinak gyámtyjuk.

Haszonbérleti árverés.

Kir. szabadalmias Bánát Theresiopolis (Vinga) város' tanácsa részéről ezennel tudtúl adatik: hogy jövő Június hó 19-én következő haszonvételek, f. évi November 1-ső napjától kezdve, három egymásutáni évekre, a' felsőbbi helybenhagyás' fenntartásával ujonnan bérbe adatnak, és nyilvános árverésre kitétetnek; u. m.

- 1-ör. A' koresmáltatásijog, a' Temesvár- és Arad felé vezető országút- és vásáritér mellett fekvő nagy vendégfogadóban.
- 2-ör. A' külvárosban „a' fehér toronyhoz” czimzett, a' bérlő által felállítandó vagy bérlendő vendégfogadóban gyakorlandó kimérésijog.
- 3-ör. A' Monostori út mellett lévő koresma, italmérésijoggal együtt.
- 4-er. A' Maros közelében, Aradról Szeged felé vezető út melletti koresma, italmérés- és húsvágási-joggal.
- 5-ör. A' húsvágási-jog, a' nagy-vendégfogadóban erre létező mészárszékben, szabad legeltetés-

sel a' közlegelőn, 50 darab szarvasmarhára, és 100 darab juhra.

- 6-ör. A' három apróvágó, vagy is bárány- és juhölésijog.
- 7-er. A' nagy- és hetivásárok' jogai.
- 8-ör. A' vadászati-jog.
- 9-er. Halászat a' marosban.
- 10-er. Téglavetés.
- 11-er. Két pincze a' városház épületében.

Melly szerint bérbevennikedvelők a' fenkitett napon reggeli 9 órakor a' városház teremében, szükséges bápénzzel, és vagyoni-kimutatással ellátva, illendően meghivattnak. A' feltételek naponkiat, a' városház' irdájában megtekinthetők.

Kiadatott B. Theresiopolisban 1848-ik évi április 15-én tartatott Tanács-ülésből.

Törvényszéki rendeletre árvereltetik.

Néhai Stath Katalin árvái belvárosi 863. számú házuk f. e. május és június 27-én, a' helyszínén.

Frantzely Albert,
tanácsnok.

Nyilvános feddés.

Aradon egy fiatal ember, kire idővel egy fürdőház jut, azonfelül ügyvéd is, a' városban 's külföldön is egy igen tisztelt háznál, hol bizonyos érdekből naponként megfordul, több hónap óta szeret dicsekedni, miszerint neki annyi ügyvédi dolga van, hogy azt hat ügyvéddel, kik nála mint irnokok szüntelen foglalatoskodnak, meggyőzni nem képes; fürdőház 's tömérdek munka!! bizony boldog ember, ki ezzel dicsekedhetik. Mondják és egy verszet is megemlíti már, hogy ő a' közelgő városi tisztujításon fő ügyésznek vagy saját valómása szerint, akár tanácsnoknak is kivám megválasztatni, hisszük ez, és az a' bizonyos érdekek, elég ok arra, hogy a' fürdőház dicsekedjék. Mi, kik általa mint irnokok lehetünk szerencsések megneveztetni, miután e' lángelmét a' kijelölő választmány 's a' választóknak figyelmébe ajánlanók, és a' városnak ahoz sok szerencsét kívánánk, ezennel kijelentjük: hogy azon, más lealacsonyításával nagyoskodni szerető emberkénél — noha tanulni bárkitől is mindenkor szerettünk 's akarunk — irnokképen soha meg nem jelentünk, sőt tudtunkkal e' városban senki sem; de hiszen nem is lehetnénk szolgálatára, mert a' polkákhöz 's azok szerkesztésének kijavításához mi nem értünk, tőle pedig nem tanulhatunk, mert a' magyar nyelvet csak igen keveset, a' törvényeket pedig csupán hirből ismeri. Kérjük tehát szép reményű Collegánkat, kiméljen meg ezentúl bennünket illy valótlan ráfogásoktól 's használjon ezéljai elérésére nemesebb eszközöket. Polgártárs! bizony nem illik lealacsonyító koholmányokkal édesmagát nagyítva, egy becsületes házat is úgy elámitani, higgye el azokkal — ha kiismerik önt — sem sza-

vazatokat, sem sziveket és kezeket nem igen fog megnyerhetni. Érti-e ön mit tesz az „propria laus sordet”? Tudjuk? Egyebiránt boldogok az együgyűek, mert nem tudják, mit mivelnek.

Néhány jóakarója.

Helybéli.

Folyó hó 17-én polgáraink a' pénzügyminisztérium mellé titoknoknak kinevezett Szerb Tivadar urat, városunk volt biráját számos fáklyásmenettől kísért estizenével megtisztelvén, attól végbucút vettek. Ezen alkalommal Horváth Ádám ügyvéd szónokolván az ünnepeltnek e' város polgárai nevében nagyszerű ezüst poharat emlékül átadott, melly Aradvárosa címérével díszítve és minden tekintetben jeles és kitüntetett Stiffson B. arány- és ezüstműves műhelyének becsületére válik.

A' közelgő városi tisztújításra, különösen a' városi Elnökségért nagy előkészületek tétetnek. Olly mozgalom, melly a' megyei tisztújításokkal daczol. — Bámulat lepi meg az öreg polgárokat.

Hétfőn f. hó 22-én fog a' választók gyűlése tartatni, mellynél a' törvények értelmében a' kijelölési bizottmány fog kineveztetni, melly minden hivatalra három egyént jelöl 's egyszersmind négy szavazatszedési választmányt nevez ki.

Ezen előkészületek után a' tisztújítás még csak csütörtökön, az az: f. hó 25-leend.

A' városi vadász- és magyar osztályunk, valamint a' nemzetőrség tagjai szorgalmasan gyakorolják magukat egy katonatiszt és több altiszt vezetés alatt, mi helyzetünk valódi megítélését tanúsítja.

Vegylet.

—*.* Pénzügyministeri határozat.

A' pénzügyi minisztérium a' körébe tartozó valamennyi ügyekre nézve működését f. évi május első napjától fogva megkezdette.

Ezekhez tartoznak:

1. A' só-ügynek minden ágai.
2. A' harminczadi és postai tiszta jövedelmeknek kezelése, ezek bevétel és kiadása és ebbe vágó pénztári minden intézkedések.
3. A' fekvő javak igazgatása, ide értvén a' kamarai, koronai 's fiscalitási jószágokat és kir. fiscusi szállományokat, azon megjegyzéssel, hogy a' vallás-, tanulmány- 's közalapítványi javak kezelése a' nevelésügy-ministerhez tartozik.
4. A' megürült papi jószágok.
5. A' bányászatnak minden ágazatai.
6. Minden közadóbeli 's országos pénztári tárgyak.

Valamennyi benyújtványok, mellyek a' törvényhűtóságok és közhivatalok által tétetnek, olly tárgyak iránt, mellyek természetök szerint a' pénzügyminister út személyéhez irányzandók — egye-

nesen ezen felírás alatt Pestre — mellyek ellenbe a' pénzügyi minisztérium teendőihez általában tartoznak, ezen czim alatt: a' „pénzügyi minisztériumhoz“ Budára küldessenek fel.

—*.* Az új status-pecséten, a' ministeri tanács határozatából, miként hajdan, a' magyar czimert a' magyar koronához tartozó 's tartozott országok és Erdély czimerei környezik, köriratul pedig ez áll: „V. Ferdinand, Magyar-, Dalmat-, Horvát-, Tót-, Halics-, Lodomér-, Rámasz- Szerb-, Kun- és Bolgárországok királya, Erdély nagy fejedelme stb. Gyarmatiságából kibontokozott hazánk mindinkább vergődik önállóságára.

—*.* „Radical-lap“ czímű politikai hirlap folyó évi május 16-ától fogva, hétfőt kivéve, minden nap megjelenik egy iven. Előfizetési ár félévre vidékre postán 8 ft. — fertály évre 4 ft. 30 kr. — május 16-ától július 1-ső napjáig 2 ft. 20 kr. p. p.

—*.* Az, mit csehorszádból hallunk, minden honfira nézve igen szomoruan hangzik. Egy polgárháboru készül. A' czehek, mellyekhez a' nemeség és a' német-csehek nagyobb része csatlakozik, nyíltan kimondják szándékukat, hogy t. i. nagy tótországot akarnak alapítani, melly Prágától kezdve a' duna torkáig terjedjen. A' tótokat magyarország éjszaki részén és a' ráczokat déli magyarországban 's a' herczegségeket a' duna mentében akarják hír szerint elnyerni; állítólag minden ez iránti intézkedések már megtétettek. A' magyar nemes körtársaságot meg kell törni; mert magyarország, a' mint állítják; tótország. Az uralkodóház 's birodalom megmentőinek nevezik magukat. Ők képezik az ausztriát. Az 5 vagy 6 millió németnek hozzájuk csatlakoznia kell, nem pedig a' német szövetséghez. (Ung.)

—*.* Tót-nemzeti gyűlés Prágában. Netek itt az ajándékozás! már nyilvánosan kártyáznak. Prágában, a' mint nem csak a' czehektől, hanem a' lengyelek, ruthenusok, illyriaiak, és horvátoktól aláirt összehívó-irat szól, hír szerint nemcsak a' belausztriai, hanem a' külausztriai tartományokból is egy nagy előkelők gyülekezete fog összeállani. Egész bizonyossággal mondatik, hogy ezen célra Kazan, Asztrahan, és a' dunamelléki tartományokból követek már úton vannak. (Morgenr.)

—*.* Bécs. (Tót monarchia.) Palacky-t nevelés és cultus-ministernek szándékozzák tenni, e' hivattal legalább megkináltatott, de 24 órai meggondolás-időt kikért magának! Tehát mégis! Mi ezen hírt elhinni nem akaránk, de még is valósulni látszik. Palacky, ki csak nemrég a' frankfurti választások ellen nyilatkozott, és az által a' szakasztást gyógyíthatatlanná tevő; Palacky, ki a' tót együletet alapítja; Palacky, a' meredt történetvizsgáló, ugyanazon történeti elvnek védnöke, mellyen a' dicső martzius napjain győzedelmeskedtünk, Palacky e' perczen cultusminister, és imo

lásd — a' „tót birodalom” rémjé, mit hinni nem akaránk, mi fölött gúnyolódtunk, testesülten hűsban és esontban előttünk áll. (Morgenr.)

—* Hrabovszky, pétervári várparancsnok a' tót zendüléseket ott tetemesen meggyengíté, és a' magyar Minisztériumnak legfőbb hatalmát legnagyobb örömmel elősmeré. Csak egy intésre várakozik, hogy mindezen illyriai fondorkodásokat tövöstül kiirtsa. (Ung.)

—* Szerémszékben bizonyos tanító befo-gattatott, ki a' bécsi középponti tót bizottmány által a' lázongó kikiáltások elterjesztésével megbízott.

—* Róma. A' pápa ausztria ellen háborut nyilatkoztatott. (Morgenr.)

—* Az „Ungarns Morgenröthe”-ben olvasuk: Kolovrat gróf Expremier mehádiában van, a' szerb határ közelében; Vigyázzatok! —

—* E' napokban Pécsen iszonyu gyilkosság történt. Steurer Mihál, mintegy 60 éves, jó mó-du szőlőműves, 's serény ember, 6 gyermeknek családatyja, tulajdon házában neje és legifjabbik fiától borzasztólag meggyilkoltatott, úgy hogy még a' vizsgáló orvosbiztosok is uyilváníták, miszerint illy szörnyü tényt még nem értek. A' szerencsétlenek ezt neje és fia régen megjövendölő, 's e' végre tett lépések fogatlanok voltak, míg végre áldo-zatul esett. (Ung.)

—* (Felfödözött gyalázatosság.) Czapka pol-gármester bécsben Veckbecker Ivánt mint tébolyo-dottat a' bolondházba záratá, hol harmadfél év óta eped; azon ember tökéletesen józan eszü. (Mgr.)

—* Nem régóta sajtószabadságunk yan, de fájdalom már is valódi sajtóorozát-lanságba elfajult, mert sok hírlapban olly ra-konczátlan rágalmozások, gyanúsításokat, és ir-tóztató nyilatkozatokat olvasunk, hogy bizonyosan sok olvasó a' hírlapokat iszonyodással elveti; és ha ez így tovább tart, azon esetre a' censura után sohajtani kell.

—* Minden vasból. Van most orvosság vasból, hajók vasból, utak vasból, posztótűzők és ékszerök vasból, időkor vasból, szivek és egész emberek vasból, és most már házak is vasból, mellyeket nem kell biztosítani. Örvendjétek, most a' vas időkor ismét feltűnt.

—* Bremser orv. munkája szerint: „Élő állatok fölött az emberi testben” 25,000-féle van, mellyek minden részekben, a' szemek, fülek, az agyvelő, szív és sejtiszövetben találtatnak.

—* Burgonya' szaporítása. Ha a' burgonya virágját, a' mint előző, a' száráról le-vágjuk, úgy annak az a' haszna, hogy ezen jeles élethől egy hatodrészszel többet, mint egyébkint nyerünk, és hogy apró burgonya kevesebb terem alatta. Meglehet, hogy ez által a' burgonya jár-vány is megváltozik.

VII. év folyam. 20-dik sz.

—* Bolha-üző növények. A' behák-nak, ezen gyötrelme mind a' gunyhók', mind a' palotáknak, rettenetes ellenségük egy orvosi fű, mely rétjeinken terem, ugymint: az aranvirág (Chrysanthemum Leucanthemum L.), mellyet már De l'Ecluse mint „leányszeretőt” emlí. De még ak-kor a' bolha-üző tulajdonsága nem vala ösmeretes, hanem használtatott gyuladt és könyező szemekre; gyuladt fékélyekre és kelevényekre. Még csak Cantraine úr állattanász a' Gent-i egyetemen, tudatta velünk az aranvirág tulajdonságait. „A' nap-keleti Európában tartózkodásom alatt” mond ő „csu-dálkoztam a' kevés bolhákon, mellyeket a' lakók egyéb rendkívüli tisztátalansága mellett ottan találtam. Későbbem hallottam meg Raguzában, hogy bosznia és dalmatiában a' Chrysanthemum Leucan-themum-ban találtatott fel egy különszer ezen al-kalmatlan vendégek ellen; ezen orvosi szert a' házi állatok: kutyák, macskák stb. alma közé teszik. A' bolhák utána kevés időre eltűnnek.”

Mi hozzá tesszük, hogy minden személyek, kiknek a' Chrysanthemum Leucanthemum haszná-latát ajánlánk, mellette jól érzék magukat. A' vi-rágját a' fünek hegyeivel azon időben kell leszedni, mikor teljes virágzásban van és szárazon a' szór-derek alj és szalma közé rakni, azért hogy mind emberek mind állatok ezen férgektől megszabadul-janak. Mi azon hölgyeknek, kiknek vékony bőrük ezen állatok iránt igen ingerlékeny, javasoljuk, hogy Chrysanthemum-mal töltött zacskót testüknek azon részein hordozzanak, mellyeket a' bolhák leginkább megtámadnak, és az eredmény várako-zásunknak megfelelt. Bárcsak tetszene honunkban lappangó sok idővesztegetőnek ezen virágokat sze-degetni és a' vásárra hozni; alig találkozná nagyobb 's kisebb rangban egy fehérszemély is, melly nem ügyekezne magának csöndes álmot 's illő tisztasá-got általa megszerezni,

Megjegyzendő, hogy Dodoens már a' 16. században a' Conyza minimát vagy Linné fűvész szerint Inula pulicariát mint egy növényt említe, mellyet Plinius e' férgekre nézve halálosnak tar-tott és Gaza Pulicariának nevezett, mert a' bolhák elvesztésére csálhatatlan szernek tartá. Elégséges, mond Dodoens, ezen orvosi szert a' kigyók elre-zentése, szúnyogok elűzése és mindea bolháknak e' helyeni elvesztése végett, akárhová tenni. Az Inula Pulicaria az utak mellett terem egész mérsé-kelt Európában. Későbbem Delechamps és egyéb írók a' syriai vagy Rauwolf-i Conyzt hasonlóan olly hasznosnak mondák: „Az egész Conyza-növény vagy bolhafű” mond az első „elrezzenti a' mérges állatokat, ha avval füstölünk vagy az ágy alatt el-terítjük; elűzi a' szúnyogokat és megöli a' bolhákat.”

A' Pyrethrum roseum és carneum virágaiból Koch szerint készített perzsa féregpor a' kauka-zuson túli tartományokban nagy becsben van, mint a' melly a' férgeseket megbódítja és elöli. Az ereje a' virágokban létező keserü égény-olajban lenni mon-datik. Koch tanár úr utazása közben ösmerke-dett meg vele. (Fr. Bl.)

—*.* Némellyki a' szabadság vociferációjával a' béka philosophiáját követi. Mig attól tarthat, hogy orrát megcsipi a' dér, nagybölcsen fülel; de ha kitavaszkodott számára is, bár nélküle, émelgősen-hangossá legényedik.

—*.* A' tekintélyt, az érdemeket, rombolni szintolly vandal, mint könnyű. A' vesztőhelyek közönségét a' pór teszi, ugy vélekedvén, hogy a' vértanút ő hozzáig súlyeszi a' bitó.

—*.* Sárral dobálni nem mesterség; csak az kell, hogy elemünkben érezzük magunkat.

—*.* Elmocskolni az utat, minden szeméthordó hatalmában áll; utat egyengetni a' hűség földadata; pályát törni az erőé.

—*.* Nehezíteni vagy épen rontani, ész nem kell, sőt csak fáradság sem; tisztázni az eszméket, értelmezni a' fogalmakat, körüvonalazni a' szükségeket és vágyakat, s a' multat a' jelennel feledtetvén, eleveink ifju hatalmát nemesak megállapítani, de sőt megszerettetni: ez a' békes átalakulás lehetítése, sőt polgárbecsületi kötelesség, ha — akarva, vagy akaratlanul — más kezére játszani nincs szándokunk. (P. Hirl.)

—*.* Az igazi szabadság abban áll, hogy mig törvénszabta jogainkat gyakoroljuk és élvezzük, másokat törvényes szabadságukban ne akadályoz-

zunk. A' ki mást valamire kényszerít, erőszakot követ el. Minden erőszakoskodás pedig zsarnokság.

Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről,	Pestre utaztak,
Kedden május 16-án:	Csütörtökön május 18-án:
Balassa úr.	Tököly assz., 2 helyet.
Bánhidi Sándor úr.	Andasy kisasszony.
Baumgartner úr, 2 helyet.	Mizler kisasszony.
Duma úr.	Szerb úr.
Heim úr.	Tsimponár úr.

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi május 19-én.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltópénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	5	45	5	37 $\frac{1}{2}$	5	—
Kétszeres	4	30	4	15	4	—
Rozs	4	—	3	45	3	30
Arpa	2	15	2	6	2	—
Zab	1	57	1	54	1	48
Kukoritza	2	15	2	6	2	—
1 mázsa lángliszt	13	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	10	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyér.	8	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	4	45	—	—	—	—

Maros vizállása: Május 19-én reggeli 8 órakor: 1' 10" 0''' a' zerus felett.

Május	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	Lakása és halálozati helye
7	Korba Jéva, földész' l.	G. e.	4 e.	aszalvány	Pernyáva k. v. szinte.
—	Szabó Katalin, földész' l.	G. n. e.	7 —	vizkór	Választóutca 25
9	Palótz István, kőműves' f.	Kath.	4 —	vörheny	Pernyáva k. v.
—	Barna Mária, földész' l.	G. n. e.	2 he.	görcsök	Sarkad k. v.
—	Sirián Mária, földész' nő	—	40 e.	mellvizkór	Gája k. v.
—	Piros József, földész' f.	Kath.	2 —	vöröshimlő	Gája k. v. szinte.
—	Izakov Jótza, szinte	G. n. e.	1 $\frac{1}{2}$ —	szinte	Megyeikórház.
—	Lucs Mihály, erdélyi	Kath.	50 —	szélhűdés	Gája k. v.
10	Bentye Flora, földész' nő	G. n. e.	23 —	tüdőlob	Magyarutca 25
—	Palótz Rozália, kőműves' l.	Kath.	16 hó	aszalvány	Marospart.
11	Matykó János földész' gyermeke	—	—	halva született	Pernyáva k. v. 4
—	Laza Katalin, földész' l.	G. n. e.	10 hó	görcsök	szinte.
—	Halmazsán Jótza, földész	—	50 e.	tüdővész	Magyarutca 316 $\frac{1}{2}$
12	Argyelán Koszta, földész' f.	—	4 —	forroláz	szinte.
—	Erős Karolina, asztalos' l.	Kath.	13 hó	fogzás	Tyúkutca.
—	Eggenhoffer István, Aradvárosi fertálymester' f.	—	9 —	aszalvány	Tököliutca.
—	Bucziner Teréz, özvegy' l.	Izr.	6 e.	torokgyik	Pernyáva k. v. 300
13	Gazsi János, kőműves' f.	Ref.	6 n.	görcsök	szinte.
—	Jován Mária, földész' l.	G. n. e.	1 e.	fogzás	